

Nieuwsbrief

Inhoud

Van de voorzitter	1
Loverboy / pooierboy	1
Interview	2
Huisrituelen	4
Internationale top	4
Wetenswaardig	5

Secretariaat Unie NKV
Emmaplein 19 A
5211 VZ 's-Hertogenbosch
Tel: (073) 69 21 317
Fax: (073) 69 21 322
E-mail: unienkv@knv.nl
Website: www.unienkv.nl

Van de voorzitter: In het nieuwe jaar gebeurt al veel, zoals u in deze Nieuwsbrief kunt lezen, maar er staat nog meer te gebeuren. Momenteel wordt hard gewerkt aan het nieuwe profiel van de Unie, dat u gepresenteerd zal worden tijdens de jaarvergadering (mei 2009). Tijdens de jaarvergadering zullen bestuurswisselingen plaatsvinden omdat zowel de voorzitter als de penningmeester volgens rooster aftreden en niet herkiesbaar zijn.

Ook het Algemeen Bestuur en de diverse commissies hebben ruimte voor nieuwe leden met frisse inspiratie. De huidige commissies binnen de Unie NKV zijn de Commissie Overleg Bisschoppen, de Commissie Internationaal werk en de Commissie Maatschappelijke Relaties en de Commissie Financiën Leerstoel 2.

Wij doen een dringend beroep op u om vrouwen die actief willen worden binnen de Unie NKV voor te dragen voor een bestuursfunctie of een lidmaatschap van een commissie. Dit is een goede manier om als organisatie een directe lijn met de Unie NKV te hebben!

Ine Aasted-Madsen

Loverboy / Pooierboy

Studiemiddag 'Vrouwenhandel' 's-Hertogenbosch 4 februari 2009

Het verschijnsel *loverboy* is de laatste tijd veel in het nieuws. In Nederland raken relatief veel meisjes via zo'n *loverboy* in de gedwongen prostitutie verzeild. Ook worden ze in drugstransporten betrokken. Minister Hirsch Ballin vroeg zich dan ook onlangs af of men bij dit soort figuren niet beter van pooierboy zou kunnen spreken. Hij kondigde extra maatregelen aan om vrouwenhandel (daar gaat het hier immers over) beter te kunnen bestrijden en de daders zwaarder te kunnen straffen.

Voor velen is vrouwenhandel waarschijnlijk een ver-van-mijn-bed-show: 'erg, natuurlijk, maar dat gaat mij toch niet aan, moeten ze maar niet zo stom zijn, en trouwens, wat kan ik daar nou tegen

doen...' Dat laatste willen we als Internationale Commissie toch eens onderzoeken.

Actie in eigen land

In september heeft een delegatie vanuit de Unie deelgenomen aan een conferentie van WUCWO-Europa over vrouwenhandel. Daar bleek dat de situatie in de Europese landen onderling weliswaar verschilt, overal heeft men er echter mee te maken en overal zijn initiatieven om het te bestrijden en de slachtoffers op te vangen.

In Nederland is de Stichting Religieuzen Tegen Vrouwenhandel (SRTV) een van de voortrekkers op dit gebied. Alle deelnemers werd gevraagd in eigen land actie

te ondernemen voor meer bewustwording op dit gebied.

Elma van den Nouland, stafmedewerker van de SRTV en coördinator van een internationaal netwerk van organisaties actief in de bestrijding van vrouwenhandel, zal in een interactieve presentatie uitleg geven over mensenhandel, vrouwenhandel, de situatie in Nederland en elders in Europa en de wereld.

Daarna geeft een in de materie gespecialiseerde medewerkster van de Politie Den Haag, door middel van een powerpointpresentatie een beeld van het fenomeen *loverboys*. Denk niet dat alleen onnozele ziel-tjes aan hen ten prooi vallen; het gebeurt ook met meisjes met een behoorlijke opleiding en achtergrond. Het kan uw / onze (klein-) dochter, nichtje, buurmeisje, leerling overkomen. En dáár ligt voor ons misschien een mogelijkheid tot actie en bewustmaking.

Waarschuwen, bewust maken, thuis brengen

Interview met Elma van den Nouland

(vervolg p.1)

Na de pauze krijgen de deelnemers een aantal vragen/thesen voorgelegd ter bespreking in kleinere groepen. Tot slot worden in een plenaire sessie de actiepunten genoteerd en de vruchten van de middag symbolisch overgedragen aan het Uniebestuur.

De SRTV zal met een stand aanwezig zijn waar u meer informatie en folders over haar werk kunt krijgen en waar u eventueel artikelen kunt kopen.

Tijd: 13.15-17.00u; vanaf 12.45u ontvangst met koffie/thee en een broodje.

Plaats: Mariënborg, St. Janssingel 92, 's-Hertogenbosch; (073) 680 12 00.

Aanmelding: bij voorkeur per e-mail: unienkv@knr.nl, of anders per post bij: Secretariaat Unie NKV, Emmaplein 19A, 5211 VZ Den Bosch. Vermeld bij uw opgave uw naam, adres en, eventueel, uw organisatie; indien u meerdere mensen tegelijk aanmeldt, graag van allen naam, adres en organisatie vermelden.

Kosten: € 5 voor leden van bij de Unie aangesloten organisaties; € 7,50 voor geïnteresseerden van buiten de Unie. Te betalen op girorekening 1977676 t.n.v. Unie NKV, Flierenhofstraat 39; 6681 BW Bommel. Vermeld op uw girobiljet a.u.b. 'Studiedag' en de naam / namen van de degene/n voor wie u betaalt.

De Belastingdienst heeft de Unie NKV erkend als een Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI).

Dit betekent dat giften aan de Unie NKV aftrekbaar zijn van de belastingen.

Elma van den Nouland, beleidsmedewerkster van de Stichting Religieuzen Tegen Vrouwenhandel (SRTV), kwam in aanraking met vrouwenhandel toen ze werkte in een basisgezondheidsproject in Ethiopië.

‘Meteen in mijn eerste week kwamen twee meisjes uit orthodox-christelijke gezinnen afscheid nemen van de Medische Missiezusters omdat ze een baan in Saoedi-Arabië hadden gevonden. Ze hadden een nieuw paspoort gekregen en een nieuwe naam omdat ze zich als moslim moesten gedragen. Je realiseert je dan dat zoiets gewoon niet klopt – welke ambtenaar zal een paspoort afgeven op een nieuwe naam? – maar je bent eigenlijk al te laat als je zoiets hoort.’

Elma heeft een verpleegkundige achtergrond. Tien jaar heeft ze in Ethiopië gewerkt. ‘Ik had ook in Ethiopië al contacten en hielp met het verspreiden van de folders van de SRTV. Terug in Nederland had ik in mijn overgangperiode nog geen volledige baan, en werd vrijwilliger bij de SRTV. Tijdens de organisatie van het lustrum van de SRTV werkte ik drie dagen per week en toen er een vacature kwam, kon ik beleidsmedewerker worden. Meestal ben ik met honderd dingen tegelijk bezig. Ik geef lezingen op middelbare scholen en voor vrouwen- en andere organisaties. Vandaag moet ik toevallig spreken over Nigeria, mensenhandel en voodoo voor Fier Fryslân dat een project

"zorgcoördinatie slachtoffers mensenhandel" opzet. In Ethiopië worden vrouwen verhandeld naar de omliggende landen maar in Nigeria gebeurt alles op veel grotere schaal, ook omdat het een van de dichtst bevolkte landen van Afrika is. In Nigeria zijn ongetrouwde vrouwen baas over haar lichaam en hebben ze seks met mannen op eigen voorwaarden. Er is een lijn van mensenhandel naar Italië en West-Europa. Vaak weten de vrouwen dat ze in Europa in de prostitutie gaan werken. Ze weten echter niet wat dwang inhoudt – dat ze bijvoorbeeld niet langer kunnen weigeren en dat ze het geld wat ze verdienen, niet in handen krijgen.

Ik bezoek ook vrouwen in de gevangenis. Vrouwen zonder goede verblijfspapieren worden dikwijls behandeld als illegaal en niet als slachtoffer. Ook als ze iets misdaan hebben, wordt niet gelet op de wanhoop van de situatie waardoor ze tot die daad komen.

Verder ben ik bezig een internationaal religieus netwerk op te zetten. Dat wordt een website waarop de zusters informatie kunnen delen, over nieuwe trends, nieuwe wetgeving en vragen van organisaties. Het dient ook als vraagbaak voor mensen die niemand anders kunnen bereiken. Een tijdje terug ontdekten bijvoorbeeld Filipijnse verpleegkundigen die naar Abu Dhabi waren gegaan voor een baan, dat ze in de prostitutie moesten werken. Via onze website konden ze contact opnemen met zusters in Abu Dhabi, die zorgden dat ze weer veilig thuis kwamen.

En vandaag is *Elena, een bezinning op mensenhandel*, binnengekomen, een boek met vijftien kruiswegstaties rondom het lijden van een slachtoffer van mensenhandel. Samen met de DVD zijn die verkrijgbaar op 4 februari. Dat is weer een andere manier om mensen bewust te maken van het thema.’

Aanleiding voor de dag die de Internationale Commissie organiseert, is de WUCWO-conferentie in Verona. Wat was uw aandeel aan die conferentie?

‘In Verona heb ik over de Nederlandse situatie verteld en de film *Anna* laten zien, een film voor middelbare scholen en mannen-groepen. Oost-Europese vrouwen vroegen ons vervolgens om een Russische ondertiteling te maken voor *Anna*. Verder konden we met de Belgische, Nederlandse, Luxemburgse en Ierse delegatie een opvanghuis bezoeken van een zuster in Verona die bij onze organisatie bekend is. Ik denk dat zo iets meer indruk maakt dan alle lezingen bij elkaar. Je ziet wat er gebeurt – en dus ook wat er nodig is. Dankzij Verona ga ik ook een lezing "mensenhandel en gezondheidszorg" in België geven. En natuurlijk in Nederland de studiemiddag over pooierboys.

We hebben voor "pooierboys" gekozen om het thema mensenhandel dichterbij te brengen. De grootste groep slachtoffers van vrouwenhandel in Nederland zijn Nederlandse meisjes. Ik geef een presentatie die ook als inleiding dient op wat de politie vertelt: een toelichting op het principe van de *loverboy* en hoe zij de vrouwen en meisjes aantreffen. De term *loverboy* is door een journalist geïntroduceerd, maar het zijn niets anders dan pooiers.

Vrouwenorganisaties die lezingen organiseren over dit onderwerp, hebben wel degelijk invloed. De informatie wordt verspreid omdat elke deelnemer op z'n minst één persoon over de middag vertelt. En wie het eenmaal gehoord heeft, is veel alerter. Gedwongen prostitutie vindt niet alleen op de Amsterdamse Wallen plaats maar misschien ook bij de burens – met veel en onregelmatig bezoek van onbekende mannen. Tenslotte kunnen vrouwenorganisaties samen lobbyen bij de overheid en projecten ondersteunen.’

Zuster Ifechukwu Udorah, president NCWR, en Elma van den Nouland in Nigeria.

Opvanghuis in Nigeria

De SRTV is in 1991 opgericht als landelijk netwerk van religieuzen tegen vrouwenhandel. Een van hun activiteiten is het maken, vertalen en verspreiden van een folder die waarschuwt tegen vrouwenhandel.

Ook ondersteunt de SRTV opvanghuizen voor vrouwen die slachtoffer zijn geweest. Zo is in Nigeria op 11 juli 2007 officieel een huis in Benin City geopend, door Mgr. Felix Alaba Job, aartsbisschop van het bisdom Ibadan en president van de Nigeriaanse bisschoppenconferentie. Veel van de katholieke vrouwen die in Italië gedwongen in de prostitutie werken, komen oorspronkelijk uit deze parochie. De Nigeriaanse Conferentie van Vrouwelijke Religieuzen (NCWR) heeft in 1999 het Committee for the Support of the Dignity of Women opgericht. Religieuzen van verschillende congregaties geven voorlichting, brengen het bewustwordingsproces op gang en begeleiden, heel concreet, de vrouwen die terugkeren uit Europa in hun reïntegratieproces. Caritas Italië heeft geholpen met het verkrijgen van land, de Italiaanse Bisschoppen Conferentie heeft de onkosten voor de bouw voor haar rekening genomen, de inrichting is deels gefinancierd door Missio Aachen en deels door bemiddeling van de SRTV.

Waarover kunt u zich kwaad maken in dit werk?

‘Ik maak me kwaad op mensen die heel erg oordelend met hun mening klaar staan over vrouwen die in de prostitutie werken. Ook mensen die hen zouden moeten bijstaan zoals advocaten, doen dat. Vrouwen kiezen niet zomaar voor prostitutie. Vraag maar aan kinderen wat ze willen worden: prostituee wordt niet genoemd. Het grootste deel van de vrouwen kiest er niet voor.

En erg frustrerend vind ik dat het zo moeilijk is om financiën te vinden voor opvanghuizen en andere projecten, of gewoon een slaapplek voor een slachtoffer in Nederland.’

*Informatie over de SRTV:
www.srtv.info*

Huisrituelen in een Tilburgse nieuwbouwwijk

Proefschrift van Goedroen Juchtmans

Vrouwen spelen in de organisatie, vormgeving en uitvoering van huisrituelen een centrale rol. Zij kunnen terecht de rituele experts in huis genoemd worden. Dat is een van de vaststellingen in het proefschrift van Goedroen Juchtmans naar actuele huisrituelen, waarop zij op 11 november 2008 is gepromoveerd aan het departement religie-

wetenschappen en theologie van de Universiteit Tilburg. Een van de promotores was prof.dr. Maaïke de Haardt, bekend van de Catharina Halkes / Unie NKV leerstoel Religie en Gender.

Op basis van interviews en observaties bij gezinnen van de Tilburgse nieuwbouwwijk De Reeshof heb ik onderzocht hoe zij

hun huisrituelen vorm geven. Het huiselijke domein blijkt tal van huisrituelen te herbergen. De kracht van deze rituelen om geloof tot expressie te brengen is niet onder één noemer te vatten. Het hedendaagse geloofsleven in huis drukt zich op verschillende manieren uit, afhankelijk van ritueel tot ritueel en van gezin tot gezin. *(vervolg p. 5)*

Internationale top vrouwenorganisaties

Van woensdag 14 tot zaterdag 17 januari 2009 nam ik deel aan de Präsidentagung van Duitstalige katholieke vrouwenorganisaties, in Bildungshaus Lichtenburg te Nals, 17 km van Bolzano in Zuid-Tirol.

Dit meerdaagse overleg van voorzitters en andere bestuursleden van Duitstalige katholieke vrouwenorganisaties vindt om de twee jaar plaats. Het bestuur van de Unie NKV is al verschillende keren bij dit overleg uitgenodigd.

De andere deelnemers waren bestuursleden van katholieke vrouwenbewegingen uit Oostenrijk (Kfbö), Duitsland (Kfd en KDFB), Zwitserland (SKF) en het dioceses Bozen-Brixen, die de conferentie hadden georganiseerd. Ook Andante was vertegenwoordigd, KNFE uit Hongarije was verhinderd. Het thema was: 'Leidinggeven – wat kunnen we daarbij leren van anderen'. Een ondernemster, een directeur van een non-profitorganisatie en een politica vertelden hoe ze hun medewerkers inspi-

reerden om een zo goed mogelijk resultaat te bereiken. Onder bewaarde leiding volgde een boeiend debat waarin de ervaringen van alle deelnemers ruimschoots aan bod kwamen. Enkele uitspraken, niet allemaal nieuw, maar wel van belang bij goed samenwerken van vrijwilligers:

- doe de dingen die je kunt en die bij je passen;
- zorg voor motivatie, toewijding en plezier;
- blijf bij tegenslag positief;
- maak gebruik van je macht, niet om te heersen maar om te dienen;
- geef ruimte aan anderen om besluiten te nemen;
- complimentjes in het openbaar, kritiek onder vier ogen;
- bij verschil van mening heeft elke partij een beetje gelijk;
- bereid jezelf maar ook je bestuur erop voor hoe het verder gaat na je aftreden.

En laat vooral zien dat je inzet als vrijwilliger heel veel voordelen oplevert. Het geeft voldoening en plezier en je kunt er veel van leren.

Aan de weg timmeren

We vroegen ons af hoe het vrijwilligerswerk in de organisaties attractief kan blijven. Overal is het vinden van capabele bestuursleden een struikelblok. Er zullen steeds minder jongere vrouwen beschikbaar zijn, maar de kwaliteiten van oudere vrouwen kunnen nog beter benut worden.

Een idee was om er via de politiek op aan te dringen de pensioenrechten van mensen die een tijdje niet in dienstverband werken, veilig te stellen. Om het ledenaantal op peil te houden, zullen onze organisaties zich moeten onderscheiden door met interessante thema's aan de weg te timmeren en prikkelende activiteiten te ontwikkelen. Het is boeiend om te horen welke onderwerpen in de verschillende landen aandacht krijgen.

Internationaal overleg is bijzonder waardevol en de deelnemers vonden het zeer de moeite waard over twee jaar opnieuw bij elkaar te komen voor een volgend *Präsidententreffen*. In ieder geval zou de presidente / voorzitter van de organisatie moeten deelnemen, eventueel vergezeld door een ander bestuurslid. Dan is het echt een representatief overleg, waarbij de doelstellingen: publieke stellingname, uitwisseling, netwerken en naar buiten treden door middel van een gesprek met de pers, beter tot hun recht kunnen komen.

De volgende bijeenkomst is vastgesteld op 23 – 26 januari 2011. Gastland is Oostenrijk. Misschien kan tussendoor een uitwisseling worden georganiseerd met de Duitse organisaties.

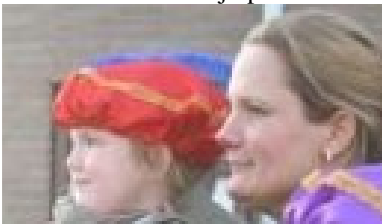
Ina de Graaff

(vervolg p. 4)

Gebeden bij de maaltijd drukken expliciet de identiteit van het christelijke gezin uit, om aan de kinderen door te geven. Rituelen bij het slapengaan en het branden van kaarsjes voor overledenen draaien om het zoeken naar en het vinden van veiligheid en geborgenheid in God. De aard van het ritueel en de beweegredenen om dit ritueel uit te voeren geven het geloof en ook het goddelijke bovendien een ander gelaat.

Heilige taak

Ondanks deze verscheidenheid aan huisrituelen en daarbij horende geloofsexpressies zijn er enkele constanten en tendensen, en daarvan springt de centrale rol van vrouwen meteen in het oog. Hun expertise kan, ondanks de matige interesse van de feministische theologie voor het huiselijke domein, moeilijk onderschat worden. Als geloof vandaag in huis nog vorm krijgt en doorgegeven worden, dan zal dit in grote mate op het conto van vrouwen geschreven moeten worden. Zij zorgen er niet alleen voor dat geloof aan volgende generaties doorgegeven wordt, maar bepalen ook in grote mate zelf en zonder controle van kerkelijke instanties de aard van dit geloof. Enkele interessante keuzes vallen daarbij op.

Zo blijken vrouwen het huiselijke domein niet als heilig op zich te beschouwen. Het is het rituele handelen dat het huis tot een sacraal domein maakt waarin geloof beleefd en de ervaring van het heilige tot stand komt. Een mooi voorbeeld daarvan is de rituele performance rond Sinterklaas. Sinterklaas klopt op de deur, zet de cadeaus af, maar is weg vooraleer de kinderen hem kunnen zien. Het in alle religies

bekende spanningsveld van de aan- en afwezigheid van het mysterie wordt hier, vaak tot in het uiterste, opgevoerd. Sinterklaas is aanwezig – dat bewijzen de cadeaus – maar de kinderen zien de heilige man niet. Kinderen worden zo ingewijd in de mysterieuze dimensies van het bestaan. Om dit mysterie levend te houden en dit heilige spanningsveld voor kinderen echt te maken, is veel creativiteit vereist.

Die rituele creativiteit is een volgende rode draad. Vrouwen passen zonder schroom traditionele gebedsformules aan om ze begrijpbaar te maken voor kinderen, schrappen de expliciete verwijzingen naar God uit de traditionele gebedsformules of kiezen basale symbolen en objecten, als lichtjes. Deze laatste wijze om geloof tot expressie te brengen heb ik basaal sacraal genoemd. Of rituelen nu christelijk of basaal sacraal zijn, in het rituele handelen van vrouwen in huis valt op hoe geloofsexpressies via huisrituelen gericht zijn op het onderhouden, zorg dragen voor en tot stand brengen van familiebanden- en tradities. Ook de creatieve hertalingen van traditionele rituelen staan daar ten dienste van. Dat is opnieuw mooi te zien bij de sinterklaasavond. Vrouwen staan er borg voor dat iedereen een surprise krijgt. Dit streven naar rechtvaardigheid bevat bovendien een heilige dimensie. Vrouwen zien het immers als een heilige taak om die rechtvaardigheid te realiseren en de, vaak eveneens als heilig beleefde, familiebanden daarmee recht te doen.

Goedroen Juchtmans

Rituelen thuis: van christelijk tot basaal sacraal. Een exploratieve studie naar huisrituelen in de Tilburgse nieuwbouwwijk De Reeshof is verkrijgbaar bij het Instituut voor Liturgiewetenschap, Oude Boteringestraat 38, 9712 GK Groningen. Het kost € 23,50. E-mail lit.inst@rug.nl.

WETENSWAARDIG

Catharina Halkes / Unie NKV
Leerstoel Religie en Gender

30 januari Heilssymbolen en hun betekenissen; lezingen van Maaïke de Haardt en Magda Misset-van de Weg.

20 maart Lichaam als heilsbemiddeling; lezingen van Maaïke de Haardt en Lieve Troch.

5 juni Lichaamsbeelden, heilssymbolen en gender in de moderne westerse cultuur; lezingen van Maaïke de Haardt en Grietje Dresen.

Tijd: 10.30-16.00u.

Informatie: **T** (024) 361 21 68 of OpenStudiedagen@rs.ru.nl.

Themaviering met VKS

Op 15 februari is er in Amersfoort een themaviering rond de vriendschapsicoon uit Taizé. Deze icoon die vanuit Taizé op een pelgrimage van vertrouwen de wereld doortrekt, is een kopie van een icoon uit Egypte die dateert uit de 6e eeuw. Wij zien Christus die zijn hand legt op de schouder van zijn vriend, om samen met hem op te lopen. Deze vriend is een historische figuur, de abt Menas, maar vertegenwoordigt ook ieder van ons. De afbeelding weerspiegelt de woorden van Christus 'Jullie zijn mijn vrienden'.

De viering met liederen uit Taizé is voorbereid door vrouwen van de VKS-groep uit Leusden, het Brandpunt en de Henricusparochie in Amersfoort.

Het Brandpunt, Laan naar Emiclaer 101, Amersfoort / Kattenbroek, 15 februari, 11.00u. Voorgangers: Edith Vos en leden van de VKS-werkgroep.

Religieuzenprijs

De Konferentie van Nederlandse Religieuzen (KNR) wil een prijs uitreiken voor een lofwaardig maatschappelijk initiatief. De prijs wordt één keer in de twee jaar uitgereikt en bestaat uit een kunstwerk en een geldbedrag van € 5.000. In het najaar van 2009 zal voor de tweede keer de Religieuzenprijs uitgereikt worden. Omdat dit jaar gekozen is voor een prijs op het terrein van vorming en onderwijs zijn we op zoek naar bevlogen werkers in dit veld.

De KNR wil met deze prijs de (religieuze) bewogenheid om mensen onder de aandacht brengen. De KNR wil dit bereiken door mensen te bevestigen die zich met hart en ziel inzetten voor vormen van vorming, zorg en missie, waarin plaats is voor betrokkenheid, bezieling, liefde, respect en idealisme. De KNR richt zich hierbij op het stimuleren van praktische activiteiten (en derhalve geen studies bekronen). Het moet gaan om een bijzondere activiteit of project.

U kunt personen en / of projecten nomineren door vóór 31 maart 2009 een brief te sturen, gericht aan: Jury RELIGIEUZEN-prijs, p/a Postbus 111, 5201 AC 's-Hertogenbosch. In deze brief vermeldt u wie u wilt nomineren voor de Religieuzenprijs, voor welke activiteit, waar deze activiteit zich afspeelt en waarom u vindt dat deze persoon of dit project de Religieuzenprijs verdient. Vermeldt u in deze brief uw naam, uw volledige adresgegevens en in welke relatie u staat tot de door u genomineerde persoon of het project, dat u onder de aandacht van de jury wilt brengen.

Een volledige versie van de criteria die gehanteerd worden in de beoordeling zijn te vinden op onze website (<http://www.knr.nl> doorklikken op religieuzenprijs) of zijn op aanvraag verkrijgbaar. T (073) 692 13 21.

Marga Klompé Prijs

De Marga Klompé Stichting kent jaarlijks

drie prijzen toe van elk € 2.500 voor projecten en / of studies, door vooral jonge mensen, die bijdragen aan menselijkheid, gerechtigheid, vrede, en emancipatie van achtergestelde groepen in kerk en samenleving. De projecten (initiatieven die op de praktijk gericht zijn) of studies (zoals academisch proefschrift of essay) moeten toegankelijk zijn voor een breed publiek.

Marga Klompé, eerste vrouwelijke minister van Nederland, was een markant baken in haar tijd. Met grote persoonlijke inzet streed zij voor menselijkheid, gerechtigheid, vrede en voor emancipatie van de vrouw in kerk en samenleving. De Marga Klompé Stichting wil de herinnering aan deze bijzondere vrouw niet alleen levend houden, maar ook vruchtbaar maken. Om te weten of uw project in aanmerking komt, kunt u de richtlijnen downloaden van de website. Daar vindt u ook het aanvraagformulier. De aanmeldingstermijn sluit op 31 maart 2009 Marga Klompé Stichting, Postbus 16334, 2500 BH Den Haag. T (070) 313 68 00, E mks@justitiaetpax.nl, www.margaklompestichting.nl.

Filmgesprek, meditatie en...

Op de site van de Graalbeweging staan de activiteiten voor het komende halfjaar. Daaruit noemen we:

* Filmgesprek: kijken naar en praten over de film BAMAKO van Abderrahmane Sissako. Begeleiding: Ine van Emmerik en Carla van Thiel. 27 januari, 18.45-21.45u.

* Biografisch schrijven, onder begeleiding van Christine Quispel. 30 januari, 13 februari, 27 februari, 13 maart en 17 april, 14.30-16.30u met aansluitend de Tafel van Tien.

* Meditatie in zeven stappen, onder begeleiding van Marian van den Akker-Gerritsen. 7 februari, 7 maart, 4 april, 2 mei, 10.30-16.30u (in de herfst volgen nog drie stappen).

* De golfslag en de zee over *Elke golf is de zee* van Willigst Jäger, met Hélène Leijendekkers.

2, 9, 23 februari, 2 en 9 maart, 19.30-21.30u.

Het is wel eens voorgekomen dat een activiteit geannuleerd werd wegens te weinig aanmeldingen en dat dan enkele dagen later mensen zich nog op wilden geven, of zelfs op de bewuste dag voor niets naar Utrecht kwamen... Aanmelding is belangrijk! Informatie over aanmelding(sdatum) en betaling bij het Graalhuis, Nieuwegracht 51, 3512 LE Utrecht. T: (030) 2 333 640 (dinsdag 10.00 - 18.00u), degraal@planet.nl en www.degraalbeweging.nl.

De ideale vrouw

Het Noordbrabants Museum heeft van 24 januari tot en met 3 mei 2009 een tentoonstelling die antwoord belooft te geven op vragen als: hoe word ik een ideale vrouw? Aan welke uiteenlopende eisen moet ze voldoen? Bestaat ze eigenlijk wel?

Met oude schilderijen, moderne filmpjes en interactieve media. Noordbrabants Museum, Verwersstraat 41, 's-Hertogenbosch. T (073) 6 877 877; www.noordbrabantsmuseum.nl.

Dans fascineert me

Op de site van Riëtte Beurmanjer kunt u informatie vinden over haar werkplaats rondom dans en spiritualiteit. In het Ignatiushuis te Amsterdam geeft ze bijvoorbeeld de cursus Voedsel voor de ziel (31 januari, 21 februari, 28 maart en 25 april). www.riettebeurmanjer.nl.

Armoede Baas

Op zaterdagmorgen 28 februari 2009 vindt in Vergadercentrum Vredenburg, Vredenburg 19 in Utrecht een bijeenkomst plaats voor de kerkelijke achterban van de Sociale Alliantie. Dit is een netwerk van landelijke kerken, vakbonden, humanisten, arme-kant-netwerken en belangen-organisaties die verarming en verrijking aan de orde stellen. Gepresenteerd worden:

* *Armoede Baas*. Het boek gaat in op de lessen die overheid, kerken en andere organisaties kunnen trekken uit bestaan en werkwijze van de voedselbanken. Resultaat van een onderzoek in 2008. Prijs: € 10.

* Het nieuwe *Dossier Armoede in Nederland 2009*. Visies, oorzaken, achtergronden, feiten en ervaringen rond armoede. Prijs: € 10.

* *Armoede Live!* Een multimedia-project van de stichting CliP, waarin armoede in de rijke samenleving zichtbaar en hoorbaar gemaakt wordt. Boek en DVD: € 14,90. Kijk alvast op: www.stichtingclip.nl/armoedelive. Evelyn Schwarz neemt tijdens deze bijeenkomst afscheid als voorzitter van de werkgroep Arme Kant van Nederland/EVA. **Tijd:** 10.00u (inloop) - 13.00u. Lunch: 13.00-14.00u.

Opgave: tot uiterlijk 23 februari via de Arme Kant van Nederland / EVA, tel (073) 61 21 939 of info@armekant-eva.nl.

**DE
ARME
KANT
VAN
NEDER-
LAND**

ATD Vierde wereld

De kerngroep van deze organisatie van en voor de aller-armsten presenteert op 14 februari drie nieuwe boeken (over Nederland, de USA en de wereld) en een foto-expositie met foto's van Mona van den Berg.

Voor de Commissie Financiën Leerstoel (CFL-2) zoekt de Unie NKV

een commissielid die affiniteit heeft met de Leerstoel

Taak: Schriftelijke contact met de sponsors en bedanken voor de giften, maken en uitbrengen van de Nieuwsbrief voor de sponsors (een keer per jaar).

Tijd: De commissie vergadert ongeveer twee keer per jaar. Op 1 juli 2011 eindigt de tweede termijn van de Unieverplichting aan de leerstoel.

Informatie: Sinds 2001 kent de Radboud Universiteit in Nijmegen de bijzondere Catharina Halkes / Unie NKV leerstoel *Religie en Gender*. Dit is een combinatie van de Catharina Halkes leerstoel *Feminisme en Christendom*, die in 2008 vijftienvintig jaar bestond, en de door de Unie NKV ingestelde bijzondere leerstoel *Vrouwen, geloof en cultuur*, die het geloofsgoed van 'vrouwen aan de basis' in verbinding wil brengen met de christelijke theologie.

De financiering van de eerste periode 2001-2006 van deze bijzondere leerstoel kwam tot stand door fondswerving waaraan ook de vrouwenorganisaties bijdroegen. Vanaf 2006 loopt de tweede periode van vijf jaar van de Unie NKV-Leerstoel. De Commissie Financiën Leerstoel-2 draagt zorg voor de verwerving en het beheer van de gelden. Voor de duidelijkheid: de CFL-2 heeft geen enkele bemoeienis met het functioneren van de leerstoel!

Tijdens de jaarvergadering van 2008 is Helmi van Stratum-van Beeck, fondsenwerver en coördinator vanaf het eerste uur, afgetreden. Vooral door haar grote inzet is de commissie erin geslaagd de benodigde gelden voor deze tweede periode bij elkaar te krijgen door middel van al ontvangen bedragen en toezeggingen voor latere giften. De door het vertrek van Helmi ontstane vacature staat open voor alle huidige lidorganisaties van de UNKV.

Namens de CFL-2, Ina de Graaff

Voor de Commissie Maatschappelijke Relaties (CMR) zoekt de Unie NKV

twee geïnteresseerde vrouwen

Taak: De Commissie Maatschappelijke Relaties wordt op dit moment gedragen door twee vrouwen (uit KNR en KVD). Het doel van de huidige commissie is om, onder andere binnen het Verband Katholieke Maatschappelijke Organisaties (VKMO) / Katholiek Netwerk, de katholieke presentie te realiseren vanuit man-vrouwperspectief. Ook zoekt de commissie naar manieren om de invloed van katholieke vrouwen en hun organisaties te vergroten door deel te nemen aan de discussie en besluitvorming in maatschappelijke kwesties.

Profiel: Belangstelling voor maatschappelijke participatie, mee willen en kunnen denken over vragen als:

Wat zijn concrete taken voor deze commissie? In welke vorm of samenstelling kan ze die het beste bereiken?

Tijd: Minstens een half jaar.

Wanneer u tijd en belangstelling heeft, of als u iemand uit uw organisatie weet die we hiervoor mogen vragen, wilt u dan contact opnemen (unienkv@knr.nl)?

Plaats: Holstohus, Jan Schamhartstraat 5, Olst.

Tijd: 12.00-16.30u.

Informatie: T: (0570)521 999;
www.atd-vierdewereld.nl.

Raadpleeg voor activiteiten regelmatig de kalender op www.unienkv.nl